

Remissvar Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld (SOU 2024:21)

Synpunkter från Nationell kvinnojour och stöd på teckenspråk, NKJT

Nationell kvinnojour och stöd på teckenspråk, NKJT, är en stöd- och serviceorganisation vars stöd är att ge stöd och service på teckenspråk till barn och unga samt våldsutsatta tjejer och kvinnor. Vi driver två jourer – Barn- och Ungdomsjour på teckenspråk samt Nationell kvinnojour och stöd på teckenspråk.

Vårt mål är att bidra till en förbättring av döva, hörselskadade och dövblindas barn, unga och vuxnas livsvillkor. NKJT arbetar för att synliggöra sambanden mellan kön, makt, otillgänglighet och bristande kunskap samt öka kunskap och kompetensen i dessa frågor såväl inom som utom organisationen. Kärnan i NKJT:s verksamhet är stödet till teckenspråkiga barn och unga samt våldsutsatta tjejer och kvinnor och att öka samhällets kunskap om dessa gruppers särskilda utsatthet och sårbarhet.

Sammanfattande synpunkter

Målet är formulerat så att det omfattar flera våldsformer, vilket gör det *långt och komplext*. Detta kan göra målet mindre slagkraftigt och svårare att kommunicera och tillämpa. Det kan leda till att de olika våldsformerna behandlas separat, vilket riskerar att osynliggöra kopplingen till maktförhållanden utifrån kön och jämställdhetspolitiken.

Att inkludera flera våldsformer och använda bredare begrepp som könsrelaterat våld kan leda till *begreppsförvirring* och göra det svårare att tydligt kommunicera vilka typer av våld som omfattas. Begrepp som könsrelaterat våld kan uppfattas som könsneutrala och därmed riskera att undergräva det specifika fokuset på mäns våld mot kvinnor.

Att hantera olika våldsformer genom olika strategier kan försvåra det praktiska arbetet och därmed *försvaga det förebyggande arbetet samt stöd till utsatta*. Det kan bli ineffektivt om vissa våldsformer, som våld i hbtqi-personers nära relationer, hanteras inom andra politikområden och strategier.

Ett mer inkluderande delmål kan *komplitera styrningen och uppföljningen av insatser* eftersom fler våldsformer ska hanteras samtidigt. Detta kan leda till att insatser inte blir lika effektiva eller att resurser sprids för tunt.

Dessa faktorer kan sammantaget påverka effektiviteten och tydligheten i det jämställdhetspolitiska arbetet.

Vi ser även att det finns risk att döva, hörselskadade och dövblinda kan hamna i kläm med det nya förslaget. Den bredare formuleringen av det nya delmålet, som omfattar flera olika våldsformer, kan leda till att specifika grupper, som personer med funktionsnedsättningar, inte får tillräckligt med uppmärksamhet och stöd. En mer *inkluderande ansats riskerar att skapa otydlighet i implementeringen*, vilket kan medföra att specifika behov, som de hos döva, hörselskadade och dövblinda kvinnor, inte fullt ut beaktas eller bemöts korrekt. Dessutom finns en oro att vissa grupper kan bli osynliggjorda i det praktiska arbetet.

För att säkerställa att döva, hörselskadade och dövblinda kvinnor inte hamnar i kläm med det nya jämställdhetspolitiska delmålet är det då viktigt att tydligt specificera och *synliggöra grupper med särskilda behov*, såsom döva, hörselskadade och dövblinda, i delmålets formulering och i strategierna som följer. Genom att nämna dessa grupper explicit kan man säkerställa att deras specifika behov och utmaningar uppmärksammas.

Samhället kan behöva utforma *riktade stödinsatser som tar hänsyn till kommunikations- och tillgänglighetsbehov* hos döva, hörselskadade och dövblinda. Detta kan inkludera tillgång till särskilt stödtjänster på teckenspråk, teckenspråkstolkning, anpassad information och säkerhetstjänster som är tillgängliga för personer med hörselnedsättning.

Strategin bör leda till *utökade utbildningsinsatser för personal* inom rättsväsende, socialtjänst, och andra relevanta myndigheter om de unika riskfaktorer och behov som döva, hörselskadade och dövblinda kvinnor har med hjälp av NKJT:s kompetenser och kunskap. Detta kan förbättra bemötandet och anpassningen av tjänsterna till deras behov.

Inom ramen för strategin behovet finns för att införa mekanismer för att kontinuerligt *följa upp och utvärdera* hur väl delmålet och strategierna uppfyller behoven hos döva, hörselskadade och dövblinda kvinnor och andra kvinnor med funktionsnedsättning.

Att samarbeta med organisationer som representerar döva, hörselskadade och dövblinda för att samla *insikter och utveckla lösningar som speglar deras faktiska behov och verklighet*. Detta innefattar att involvera dessa grupper i både planering och genomförande av åtgärder. Eftersom myndigheter sällan möter dessa målgrupper i sitt dagliga arbete, kan det finnas ett behov av att inrätta ett kompetenscenter som stöd för att förbättra myndigheternas kontakt och samarbete med målgruppen vilket ligger inom ramen för strategins intentioner.

Genom dessa åtgärder kan man skapa en mer inkluderande och effektiv strategi som skyddar och stödjer döva, hörselskadade och dövblinda kvinnor på ett bättre sätt inom ramen för det nya delmålet.

I detta ärende har ordförande Camilla Lindahl beslutat. Mia Modig har varit föredragande.

Stockholm 15 september 2024

Camilla Lindahl,
Ordförande Nationell kvinnojour och stöd på teckenspråk